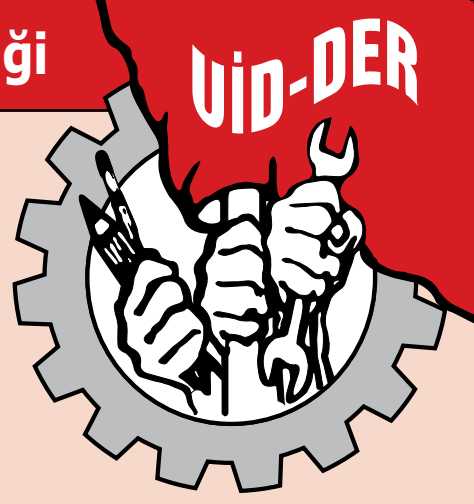

İŞÇİ DAYANIŞMASI

Uluslararası İşçi Dayanışması Derneği Bülteni • 15 Haziran 2016 • No: 99

Haklarımıza Sahip Çıkmanın Vakti Gelmedi mi?

Ülkedeki karmaşa ve sermaye iktidarı tarafından bilinçli olarak tırmandırılan toplumsal kutuplaşma, tüm işçi sorunlarının üstünü örtüyor. Bu hay huy içerisinde, işçilerin haklarını ortadan kaldıran yasalar, iktidar partisi eliyle Meclis'te kabul edilerek yasalaşiyor.

İşçileri kölelik konumuna iten *kıralık işçilik* düzenlemesi Meclis'te yasalaştı ve Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın onayından sonra yürürlüğe girdi. Ne var ki işçilerin büyük çoğunluğunun bu yasadaki haberi yok. Ülkedeki karmaşa ve sermaye iktidarı tarafından bilinçli olarak tırmandırılan toplumsal kutuplaşma, tüm işçi sorunlarının üstünü örtüyor. Bu hay huy içerisinde, işçilerin haklarını ortadan kaldıran yasalar, iktidar partisi eliyle Meclis'te kabul edilerek yasalaşiyor. İşte *özel istihdam bürolarının* kurulmasını sağlayan yasa da bunlardan biridir. Sırada ise işçinin kıdem tazminatını yok etme tasarısı var.

Kıdem tazminatı meselesine geçmeden önce, *İşçi Da-*

yanışması okurları ve tüm işçi kardeşlerimiz için *kıralık işçilik* yasasının içeriğini kısaca hatırlatalım: Bu yasa, işçilerin aynı köleler gibi kiralanmasını getiriyor. İşçileri işe alacak özel istihdam büroları, dileyen patrona bu işçileri saatlik, günlük ya da aylık kiralyor. Kısa süreli sözleşmelerle çalıştırılacak bu işçiler, bir yılı doldurmadan kendilerini kapının önünde bulacaklar. Kıdem tazminatı alamayacaklar, çoğu zaman sigortaları olmayacak, olsa da parçalı olacak. Çalışmaya gönderildikleri işyerlerinde haklarını bile arayamayacaklar. **Bu koşullarda çalışan işçiler, mezarda bile emekli olamayacaklar!**

Bu yasa yürürlüğe girer girmez, büyük fabrikalar dâhil

pek çok işyeri, özel istihdam bürolarından işçi kiralama-ya başladı. İşçilerin çalışma ve yaşam koşullarını kökten değiştiren bu kölelik yasasının olumsuz etkileri, asıl olarak önümüzdeki günlerde ortaya çıkacak. Fakat AKP hükümetine ve patronlara inanacak olursak, bu yasa işsizliği azaltacakmış! İşçiye kısa süreli çalışmayı, sigortasızlığı, güvencesizliği, düşük ücreti, uzun iş saatlerini dayatan bir yasa nasıl işsizliğe çözüm olabilir? Dedikleri bu, yersen!

Haliyle insan, “müjdeleriniz yerin dibine batsın” demeden edemiyor ama hükümet ve patronlar yine de biz işçilere yeni müjdelere vermekte çok kararlılar! Kıdem fonu müjdesi de bunlardan biri. Aslında kıdem fonu düşüncesi pek müjde sayılmaz. Çünkü **1980’den beri patronlar, kıdem tazminatına el koymak istiyorlar.** 1980 öncesinde işçi sınıfı çok örgütlü ve güçlüydü. İşçilerin mücadeleci sendikaları vardı. Mücadele eden işçiler birçok hak elde etmişlerdi. İşte bu haklara el koymak isteyen patronlar, 1980 askeri faşist darbesini tertipleyerek işçilerin örgütlü gücünü kırdılar. Mücadeleci sendikalar kapatıldı ve işçilerin haklarına el konuldu. Kıdem tazminatının ortadan kaldırılması amacıyla fon önerisi, daha sonraki bir dönemde İş Yasası’na eklendi. 2003’te İş Yasasını değiştiren AKP hükümeti, kıdem fonu önerisini bu yasa da belirgin hale getirdi ve kıdem tazminatını yok etmek üzere harekete geçti. O günden beri de, her fırsatta kıdem tazminatını kaldırmaya çalışıyor.

Geçtiğimiz günlerde Çalışma Bakanı Süleyman Soylu, işçilerin yüzde 86’sının kıdem tazminatı alamadığını, bu nedenle kıdem tazminatı fonu kurmak istediklerini, bundan geriye dönüş olmayacağını açıkladı. Patronlar, Bakanın bu kararlılığını takdir ediyor ve alkışlıyorlar. Ne garip bir durum! İşçilere kıdem tazminatı vermeyen patronlar, ama kıdem tazminatı fonu kurulsun diye yanıp tutuşan da patronlar! Nasıl yani? Patronlar, tüm işçiler kıdem tazminatı alsınlar diye mi iştahla fon kurulmasını destekliyorlar?

Hükümet ve patronlar fena halde işçilerin aklıyla alay ediyor ve aslında işçilerin birlik olmamasına güveniyorlar. Eğer hükümet gerçekten de tüm işçilerin kıdem tazminatı almasını istiyorsa, ilk önce taşeron, esnek ve güvencesiz çalışmayı yasaklamalı, *özel istihdam büroları* yasasını iptal etmelidir. Bunların yanı sıra, kıdem tazminatı ödenmeyen işçinin tazminatını devlet karşılamalı ve daha sonra bunu patronlardan tahsil etmelidir.

Ancak gerçek amaç farklıdır. **Hükümetin esas derdi patronları kıdem tazminatı yükünden kurtarmak.** Kıdem tazminatının kaldırılmasıyla patronlar, istedikleri zaman istedikleri işçiyi kolayca işten atabilecekler. İşçiler için iş güvencesi anlamına gelen kıdem tazminatının kaldırılmasıyla, patronların önündeki tüm engeller de kalkmış olacak. Aynı zamanda işçilik maliyetleri ucuzlayacak ve patronlar daha fazla kâr elde edecekler.

Bu fonun nasıl kullanılacağını İşsizlik Fonuna bakarak anlamak mümkün... Hükümet, patronlar sınıfının yarar-

Eğer hükümet gerçekten de tüm işçilerin kıdem tazminatı almasını istiyorsa, ilk önce taşeron, esnek ve güvencesiz çalışmayı yasaklamalı, özel istihdam büroları yasasını iptal etmelidir. Bunların yanı sıra, kıdem tazminatı ödenmeyen işçinin tazminatını devlet karşılamalı ve daha sonra bunu patronlardan tahsil etmelidir.

lanması için devasa fonlar oluşturma peşindedir. Geçtiğimiz günlerde açıklanan bireysel emeklilik fonu da bunlardan biridir. Hükümet, hiç kimseye sormadan, çalışanların rızasını almadan tüm sigortalıları zorunlu olarak bireysel emeklilik fonuna dâhil etmeyi planlıyor. Eğer bu planlama yasalarsa, milyonlarca işçiden **her ay 100 lira kesilecek.** Bu kesinti 6 ay boyunca zorunlu olacağı için, işçi bu sürede sistemden çıkamayacak. Hükümete göre amaç tasarrufu arttırmakmış! Biz bu “tasarrufun” sosyal sigortalar sistemini çökertmek, işçileri zorla veya aldatarak bireysel emeklilik fonuna yönlendirmek ve sermaye sınıfı için devasa fonlar oluşturmak olduğunu çok iyi biliyoruz.

Kardeşler, kapitalist sömürü düzeninde egemenler tüm gerçekleri baş aşağı çeviriyor; **yalanı gerçek, gerçeği yalan** olarak gösteriyorlar. İşçiler örgütlü ve bilinçli olmadıkları, bir sınıf olarak patronların karşısına dikilemedikleri müddetçe bu yalanlara inanmaya devam edecekler. Ülkede sürüp giden kaos, savaş, kışkırtılan milliyetçilik, tırmandırılan toplumsal kutuplaşma işçilerin bilincini tam anlamıyla felç ediyor. Her şey iç içe geçerek bir bulamaca dönüşüyor. Bu ortamda, işçilerin haklarına saldıran hükümet, yine de işçilerin büyük çoğunluğundan destek alabiliyor. Eğer biz işçiler gerçeklerin farkına varmazsak, bir sınıf olarak bir araya gelmezsek, haklarımıza sahip çıkıp mücadele etmezsek çok daha kötü günlerle karşı karşıya geleceğiz. ■

Bilinçli ve Mücadeleci İşçiler Umut Doludur!

İşçi sınıfı olarak çetrefilli, zorlu, kahırlı bir yaşam sürüyoruz. Dünyanın neresine gidersek gidelim, işçilerin kazanılmış hakları saldırı altında. Fransa, Yunanistan, İngiltere, Bangladeş, Kamboçya... Tüm ülkelerden işçiler bu saldırılarla yüz yüze... Kıdem tazminatı yok edilmek isteniyor, iş saatleri uzatılıyor, esnek ve güvencesiz çalışma kural haline getiriliyor. Türkiye'de de durum farklı değil. Kiralık işçilik ve kölelik büroları yasası Meclis'ten geçti. Bu yasayla aslında işçilerin kıdem tazminatı almaları fiilen engelleniyor. Birlikte hareket etmeleri, örgütlenmeleri, sendikali olarak çalışmalarını engelleniyor. Sefalet koşullarına baş kaldırmaları zorlaştırılıyor. Yani işçi hakları konusunda tablo çok karanlık!

Ama patronlar sınıfının efendi, işçi sınıfının ücretli köle olduğu bu **kapitalist sömürü düzeninde** sorunlar işçi haklarının gasp edilmesiyle sınırlı değil. Çok daha fazlası var. Öyle ki dört bir yanımız **emperyalist savaş** kısırcında. Ne yazık ki bu savaşların bir sonucu olarak her geçen gün daha çok insan hayatını kaybediyor, sakat kalıyor. Milyonlarcası doğduğu toprakları ardında bırakıp yollara düşüyor, dillerini bilmedikleri ülkelerde birer **mülteci** olarak hayatta kalma mücadelesi veriyor. On binlercesi Akdeniz'de, Ege'de sulara gömülüyor, kıyılara vuruyor. Aylan bebeklerin sonu gelmiyor.

İşsizlik, yoksulluk ve savaş kısırcında bunalan emekçiler çürüyen kapitalist düzenin tüm sonuçlarına acı çekerek katlanıyor. Şiddet, kadın cinayetleri, çocuk istismarı, uyuşturucu ve silah ticareti, faşizm, insan kaçakçılığı, ahlâki yozlaşma, yolsuzluk, adaletsizlik, psikolojik çöküntüler... **Kapitalist düzende her türlü pislik var!**

İşçi ve emekçi yığınlar bu karanlık tablo nedeniyle umutsuzluğun pençesinde kıvranıyor. Hem dünyada hem Türkiye'de milyonlarca insan bu sorunlarla baş edemediği için **antidepresan ilaçlar** kullanarak ayakta kalmaya çalışıyor. Araştırmalar Türkiye'de son 9 yıl içerisinde

antidepresan kullanımının %160 oranında arttığını gösteriyor. Aynı araştırmalara göre **her dört kişiden biri depresyonda** ve bir yılda kullanılan ilaç sayısı 37 milyon kutuya ulaşmış.

Tablo gerçekten iç karartıcı. Biz işçiler bu tabloyu değiştirmesek kendiliğinden değişmeyecek. O yüzden önemli olan bizim bu zulüm karşısında ne yaptığımız, nasıl tutum aldığımız ve nasıl karşı koyduğumuzdur. Bu kasvet, bu kötülükler ebedi olmak zorunda değil. Biz değiştirebiliriz. İşçi sınıfı bunu daha önce pek çok kez denedi ve büyük başarılar elde etti. *Rusya işçi sınıfının kararlılığı* ve örgütlülüğü sayesinde Birinci Dünya Savaşının nasıl sona erdiğini hatırlayalım. *Amerikan işçi sınıfının 8 saatlik işgünü talebini nasıl hayata geçirdiğini* hatırlayalım. *Türkiye işçi sınıfına* grev hakkını armağan eden yiğit **Kavel işçilerini**, 12 Eylül darbesine rağmen grev hakkını sonuna kadar kullanan **NETAŞ işçilerini** hafızamızda hep diri tutalım. İşçilerin bir araya geldiğinde nasıl devasa bir güç olduğunu bilirsek o zaman önümüzdeki bu karabulutları, umutsuzluğu yırtıp atabileceğimizi de biliriz.

Birlik olmayı başarmış, bilinçli ve mücadeleci işçiler umutlarını asla kaybetmezler. Çünkü çok iyi bilirler ki ellerinde bu sömürü düzenini yerle bir edecek güç vardır. İşçilerin umutsuzluğa düşmesi sadece patronlar sınıfının işine yarar. Çünkü patronlar işçi sınıfının ne kadar güçlü olduğunu bilir ve ondan korkarlar. Eğer biz işçiler umudumuzu kaybedersek patronlar sınıfının insanlığı yok oluşturan kapitalist sömürü düzeni asla yıkılmaz. Ama biz işçi sınıfının milyonları olarak sınıfsız, sömürsüz bir dünyaya duyduğumuz özlemle harekete geçerseniz o zaman dünya yerinden oynar. Kapitalist barbarlığa inat umudu büyütme gerek ve umut mücadeleyle büyür. Umutla örgütlenmekten ve mücadeleye atılmaktan korkmayalım, ileri atılalım. Daha güzel bir dünya, daha güzel bir yaşam için... ■

Aileyi Korumak mı?

İşçilerin çok temel sorunları var. Geçim sıkıntısı, gelecek kaygısı, işyerlerinde maruz kalınan kötü muamele ve iyice yozlaşan toplumsal yaşam. Elbette bunlar işçilerin aile hayatını derinden etkiliyor. Geçim sıkıntısı ve huzursuzluk arttıkça aileler parçalanıyor, boşanan çiftlerin sayısı artıyor. Hal böyleyken, düzen politikacıları çıkıp utanmadan ailenin kutsallığından söz ediyor, boşanmalara karşı çıkıyorlar. Peki neden? Gerçekten ailelerin huzur içinde bir yaşam sürmesini istediklerinden mi? Elbette hayır!

Sermaye sınıfı ve sermaye düzenine hizmet eden hükümet, işçi ailelerinin geçim sıkıntısını zerre kadar umursuyor olsaydı ücretleri yükseltir, işyerlerine kreş açar, doğum izinlerini uzatır, kadınların çalışabilmesi için gerekli tüm kolaylıkları sağlardı. Kadına şiddeti engeller, şiddeti teşvik edecek şekilde konuşmalardan uzak dururdu. Sonuna kadar savaş demez, toplumu ateşe atmazdı. Para ve iktidar uğruna dünyayı yıkıma götürmezdi.

Ama tüm bunlar kapitalist sömürü düzeninde imkânsız. Çünkü sömürü düzeninde patronlar, sadece kendi kârlarını düşünüyorlar. İşçi ve emekçilerin yaşamını zehir etmek pahasına sömürüyü arttırıyorlar. Demek ki boşanmaların önüne geçmeye çalışırken, egemenlerin istediği işçi ve emekçi ailelerin huzuru değil. Onlar, dünya ekonomisi derin bir krizle sarsılırken çok miktarda ucuz işçiye, savaş çanları çalarken çok miktarda ölüme hazır askere ihtiyaç duyuyorlar. **Haksızlıklara, yoksulluğa, kanlı savaşlara karşı çıkmayan nesiller istiyorlar.** Bu nedenle, işçi ailelerinin nasıl geçineceklerini umursamadan çok çocuk yapmalarını öğütüyorlar. Boşanmaların önüne geçmek istiyorlar.

Öyle ki aileyi korumak ve boşanmaları engellemek için TBMM'de bir komisyon kuruldu. Komisyonun raporunda gündeme getirdiği öneriler büyük tepki topladı. Çünkü getirilen "çözüm" önerileri sorunları çözmeye değil, suçluların suçunu örtmeye yönelik. Meselâ bu ülkede her gün kadınlar kocaları, babaları, ağabeyleri tarafından öldürülüyorlar. Yani şiddet ailenin içine kadar uzanıyor. Ama kadını bu şiddetten korumaya yönelik bir önlem alınmıyor. Aksine kadına yönelik şiddeti meşrulaştıran düzenlemeler yapılıyor. Kadına şiddetin önlenmesi için yürürlükte olan yasada polis, şiddet mağduru kadınlar için koruma tedbiri alabiliyordu. Raporda bu uygulamanın polisi gereksiz yere meşgul ettiği söyleniyor. Mağdur kadının mesai saatleri içinde karakola gitmesi engelleniyor. Mülki amir ya da hâkime başvurması öneriliyor. Kadının şiddete uğradığına dair delil ve belge göstermemesi durumunda koruyucu ve önleyici tedbir kararının süresi

Boşanmaların önüne geçmeye çalışırken, egemenlerin istediği işçi ve emekçi ailelerin huzuru değil. Onlar, dünya ekonomisi derin bir krizle sarsılırken çok miktarda ucuz işçiye, savaş çanları çalarken çok miktarda ölüme hazır askere ihtiyaç duyuyorlar.

azaltılıyor, 15 günlük sınır getiriliyor. Hem tehdit altında olan kadının durumunu anlatacağı yetkiliye ulaşması zorlaştırılıyor hem de süre sınırlaması getirilerek koruma önlemleri kısıtlanıyor. Kadının tecavüze uğraması durumunda, 5 yıllık sorunsuz bir evlilik yaşanabilirse tecavüz cezasının denetimli serbestliğe çevrilmesi öngörülüyor. Şiddetin, tecavüzün kadında yarattığı etkiler hiçe sayılıyor ve kadın ona tecavüz edenle aile kurmaya zorlanıyor. Kadının nafaka hakkı sınırlandırılıyor, geçim derdi nedeniyle kadın evli kalmaya mecbur bırakılıyor.

"Aileyi korumak" için bunca önlem sıralayan rapor sıra boşanmaların temel nedeni olan **geçim sıkıntısı ve işsizliğe** gelince bunun üzerine tek bir laf etmiyor. İşsizliğe çözüm yok, geçim sıkıntısına çözüm yok, kadına şiddete çözüm yok, huzur yok. Ama olsun. Yeter ki aile dağılmasın! Yeter ki kadınlar çok çocuk doğursun! Nüfus ve taze, sömürüye hazır işgücü sayısı artsın.

Yani anlaşılacağı gibi dertleri aile falan değil. İşçi aileleri, örgütsüzlük, yalnızlık yüzünden baş edemediği sorunların asıl kaynağının çürümüş kapitalist sistem olduğunu görmek zorundadırlar. Severe dünyaya getirdikleri evlatlarını kapitalist sömürü düzeninin çarklarına kurban etmemek için örgütlenmelidir. İşçi sınıfının mücadele safalarına katılarak, evlatlarına güzel bir dünya ve gelecek bırakmak üzere harekete geçmelidir. ■

İşçi Direnişlerinden

Avcılar Belediyesi işçilerinin direnişi kararlılıkla sürüyor

İstanbul Avcılar Belediyesi'nde CHP yönetimi ve taşeron şirket, el ele vererek sendikalaşan işçileri işten attı. Belediye-İş Sendikasında örgütlenmeye başlayan temizlik işçilerinden ilk olarak 28 işçi işten atılmış, işçiler belediye önünde direnişe geçmişlerdi. Sendikanın işyerinde çoğunluğu elde etmesinin ardından, 20 Mayıs'ta patron 6 işçiyi daha işten attı. Ücretleri 20 gün geciktirilen yaklaşık 400 işçi ise bu durum karşısında iş durdurdu. Fen İşleri Müdürlüğü şantiyesinde ücretlerin ödenmesi ve atılan işçilerin alınması talebiyle direnişe geçen işçilerin talepleri karşılandı.

23 Mayıs'ta ücretlerin ödenmesi ve son atılan 6 işçinin işe geri alınması üzerine temizlik işçileri işbaşı yaptılar. Ancak işten atılan 28 işçinin geri alınması talebiyle işyeri önündeki direniş sürüyor. Seslerini duyurmaya çalışan işçilerin eylemleri sürüyor. 15-16 Haziran 1970 Büyük İşçi Direnişini anmak üzere Avcılar'da gerçekleştirilen yürüyüş ve basın açıklamasına katılan işçiler, "15-16 Haziran Ruhuyla Direniyoruz" pankartıyla yürüdüler. Sendikalı olarak işe dönmek isteyen işçiler, mücadelelerinde kararlı olduklarını ifade ediyorlar.

Limter-İş'ten basın açıklaması

Tedi Discount tekstil mağazalarının depolarında Limter-İş'in örgütlenmesinin önüne geçmek isteyen patron, bir işçiyi işten çıkardı. İşten atılmayı protesto etmek için Tuzla Organize Deri Sanayi Bölgesi'nde bulunan depo önünde işçilerin katılımıyla bir basın açıklaması yapıldı.

"Sendikalı Oldum İşten Atıldım" pankartı taşıyan işçiler, yaptıkları açıklamada Tedi'ye ait Tuzla ve Topkapı'daki depolarda sendikal çoğunluğu sağlayıp Toplu İş Sözleşmesi (TİS) talebinde bulduklarını söylediler. Atılan

işçinin geri alınması ve sorunların çözümü için görüşme talep eden Limter-İş, aksi durumda "Tedi'ye ait tüm mağaza ve işyerleri direnişimizin alanları olacaktır" uyarısında bulundu.

Arçelik-LG işçileri işe iade davalarını tek tek kazanıyor

Türk Metal'den istifa ettikleri için işten atılan Arçelik-LG işçilerinin mücadelesi 27 Mayıs'ta bir yılı geride bıraktı. İşten atmalara, baskılara sessiz kalmayan işçiler, tam 110 gün boyunca kurdukları direniş çadırında mücadelelerini sürdürmüşlerdi. Aynı zamanda işe iade davalarını da açan işçilerin pek çoğu için mahkeme işe iade kararları verdi. 27 Mayıs'ta Gebze 1. İş Mahkemesinde görülen duruşmada da 17 işçinin daha işe iadesine karar verildi. İşten atılan Arçelik-LG işçileri, yürüttükleri mücadelenin birinci yılında adliye önünde bir basın açıklaması gerçekleştirdiler. Yaptıkları açıklamada mücadele süreçlerini hatırlattılar, davaları birer birer kazandıklarına dikkat çektiler. Açıklamada, Arçelik-LG işçilerinin mücadelesinin, Gebze'den tüm Türkiye'ye işten atılan, haksızlığa uğrayan, iş cinayetlerinde katledilen tüm işçilerin mücadelesi olduğunun altı çizildi ve "kazanımlar tüm işçilerin kazanımıdır" denildi.

Bakırköy Belediyesi işçileri direnişte

Bakırköy Belediyesi'ne bağlı Yunus Emre Kültür Merkezi'nin farklı birimlerinde çalışan Genel-İş ve Belediye-İş üyesi toplam 17 işçi, 14 Mayıs'ta işten çıkarıldı. Yıllardır sözleşmeli olarak çalışan işçileri hiçbir mazeret göstermeden işten çıkaran CHP'li Belediye yönetimi ile sendikalar arasında yapılan görüşmelerden bir sonuç alınamaması üzerine Genel-İş üyesi işçiler direnişe geçtiler. 8 Haziranda belediye binası önüne çadır kuran işçiler, işlerine dönünceye dek mücadeleyi sürdürmeye kararlı olduklarını ifade ediyorlar. ■

Fransa İşçi Grevleriyle Sarsılıyor

Fransa'da grevler devam ediyor

Avrupa Kupası maçlarına ev sahipliği yapan Fransa'da işçilerin grevleri devam ediyor. İşçi sınıfına dönük en kapsamlı saldırılardan biri olan ve Çalışma Bakanının adıyla anılan El Khomri yasa tasarısı işçilerde büyük bir öfke yaratıyor.

Tasarı işten atmaları çok daha kolay hale getiriyor, iş güvencesini ortadan kaldırıyor. İşçinin işten çıkarıldığında aldığı kıdem tazminatı miktarını düşürüyor. İşe yeni başlayan işçilerin keyfi bir biçimde esnek çalıştırılmasını öngörüyor. Fazla mesai ücretlerini ve işsizlik maaşını düşürüyor. Toplu sözleşme anlaşmazlıkları durumunda patronlara işyerinde referanduma gitme hakkı tanıyarak sendikaların gücünü kırmayı amaçlıyor. Çalışma koşullarına ilişkin asgari kuralları belirleyen sektörel toplu sözleşmeleri esneterek anlamsızlaştırıyor. İş Yasasıyla korunan pek çok hakkın işyeri düzeyindeki toplu sözleşmelerle gasp edilmesi planlanıyor. Yeni yasa geçtiği takdirde, ücretler, fazla mesai ücretlerinin oranı ve tatil sürelerinin yanı sıra günlük ve haftalık çalışma süreleri de işyeri düzeyinde belirlenebilecek. Böylece patronlar, yaklaşık yüz yıldır 8 saat olan yasal işgününü işyeri sözleşmeleriyle 12 saate çıkarabilecekler. Keza haftalık yasal çalışma süresi olan 35 saat de 60 saate kadar uzayabilecek.

Euro 2016 maçları devam ederken ve Senato işçilerin çalışma koşullarını kökten değiştiren tasarımı tartışırken metal, enerji, taşımacılık, belediye, havayolu işçileri iş durdurdular, eylemlerine devam ettiler. Şehir içi ve şehirlerarası ulaşım, havayolu ulaşımı aksadı. Demiryolu işçileri ülke genelinde grevlerini devam ettirdi. Toplanmayan çöpler nedeniyle Paris'te çöp dağları oluştu. Paris, St. Etienne ve Lyon'da atık imha tesislerinin faaliyeti tümüyle

durdu. 6 petrol rafinerisinde grev devam ediyor. Enerji işçileri "elektrik kesme" eylemleri gerçekleştirerek greve destek veriyorlar. Enerji işçilerinin örgütlü olduğu CGT'ye bağlı Enerji Federasyonu, stratejik yerlerin elektriğini kesiyor, emekçi semtlerde yaşayanların tarifesini düşürüyor. Yüz binlerce emekçi ailenin elektrik faturalarına ödeyecekleri tutar, bu sayede düştü. İşçiler son olarak Cumhurbaşkanı'nun elektriğini keserek güçlerini ortaya koydular.

8 Haziran gecesi, Fransa'da bulunan Avrupa'nın en büyük pazarı olan Rungis, sendikalar, işçi ve gençlik örgütleri tarafından işgal edildi. Pazarın girişine kurulan bariyerlerle tır giriş çıkışları engellendi. 13 Haziranda uçaklar havalanmadı. 14 Haziranda tüm ülkede işçiler greve çıktılar. Paris'te bir araya gelen 1 milyon işçi, iş yasasına karşı tepkilerini dile getirdiler.

Fransız hükümeti polise ne pahasına olursa olsun işçilerin eylemlerini durdurma talimatı verdi. Polis bu nedenle işçilere acımasızca saldırıyor. Ancak bu durum işçileri daha da kızdırmaktan başka işe yaramıyor.

Sendikalar, hükümetin işçilerin taleplerini karşılama istiyor ancak bunun için işçileri daha büyük bir güç ve kararlılıkla bir araya getirmekten uzak duruyorlar. Hükümetse bir yandan iş yasasını geri çekmeyeceğini açıklıyor, diğer yandan işçilerin mücadelesini zayıflatmak, bölmek için ayak oyunları çeviriyor. Hükümet, yasanın kaldırılmasını isteyen işçilerin ve onlara destek veren öğrencilerin birliğini kırmak için üniversiteli öğrencilerin burslarını ve burs süresini arttırdı. Kamyon şoförlerinin fazla mesai ücretlerine zam talebini kabul etti. Öğretmen ücretlerine 6 yılın ardından ilk defa zam yaptı. Ancak işçiler oyalama değil haklarını ortadan kaldıran tasarının iptal edilmesini istiyorlar. Fransız işçiler, mücadeleleriyle Avrupa ve dünya işçilerine örnek olmaya devam ediyor.

Belçika

Belçika işçilerin greviyle sarsıldı

Belçika Başbakanı Charles Michel ve hükümet, sosyal güvencede, bütçede, kamu hizmetleri ve eğitimde kesintilere gitmeyi, emekli maaşlarını düşürmeyi, sözleşmeli, part-time, güvencesiz çalışmayı yasalaştırmayı, 38 saat olan iş haftasını 45 saate çıkarmayı, fazla mesai süresini uzatmayı ve fazla mesai ücretini düşürmeyi planlıyor. Bu nedenle Belçikalı işçiler de tıpkı Fransız sınıf kardeşleri gibi harekete geçti ve ülkeyi grevlerle, gösterilerle sarstı.

Belçika'daki bazı sendikaların Haziran başında yaptığı grev çağrısı işçiler arasında büyük yankı buldu. Ülkenin pek çok bölgesinde ulaşım durdu, sağlık ve eğitim çalışanları iş bıraktı, posta, itfaiye hizmetleri durdu. Çöpler toplanmadı. İşçiler gösterilerde "Haklarımız için mücadele ediyoruz!", "Patronların serveti için daha fazla bedel ödemeyeceğiz!" pankartları taşıdılar. Eylemler 1986'dan bu yana ülkedeki en büyük işçi eylemleri olma özelliğini taşıyor. Ancak sendikaların bürokratlar tarafından ele geçirilmişliği ve bölünmüşlüğü eylemlerin daha da güçlenmesinin önüne geçiyor. Sendikal bürokrasi yalpalıyor, hükümet işçileri teröristlikle suçlayıp polis şiddetine maruz bırakıyor. İşçilerin kararlı eylemleri hem sendikacıları hem hükümeti hem de Belçikalı sermayedarları korkutmaya devam ediyor.

Yunanistan'da protestolar yaygınlaşıyor

Yunanistan genelinde doktorlar, hemşireler ve sağlık görevlileri 8 Haziranda 24 saatlik bir grev gerçekleştirdiler. Grevler Atina'da ulaşımı da etkiledi. Metro ve tramvay işçileri de greve çıktılar.

Grevler, Syriza liderliğindeki hükümetin emeklilik maaşlarındaki aşırı kesintiler dâhil AB adına yapılan tüm kemer sıkma politikalarına karşı yapılıyor. Yunan kamu sektörü sendikası (ADEDY), kamu hizmetindeki üyelerine grevleri destekleme çağrısında bulundu.

Ayrıca Atina'da yapılan gösterilerde öğretmenler, Parlamento binasına yürüdüler.

İngiltere'de temizlik işçilerinden protesto eylemi

Thames Temizlik ve Destek Hizmetleri'nde çalışan temizlik işçileri, 8 Haziranda iş bıraktılar. Çalıştıkları binada JP Morgan bankaları ve birçok finans şirketi ofisleri yer alıyor.

İşçiler, saat ücretlerinin asgari olarak 9,4 sterlin olması ve sendikaları olan Dünya Birleşmiş Sesleri'nin (UWV) tanınması talebiyle süresiz greve çıktılar.

UWV'ye göre, yılın başlarında Thames Temizlik Hizmetleri şirketi, sözleşmeyi devralmasıyla birlikte sözleşmeye aykırı bir şekilde uzun yıllar çalışmış olan işçileri işten çıkarmıştı. Şirket, işçilerin eylemini durdurmak için mahkemeye başvurmuş fakat mahkemeden olumsuz yanıt almıştı.

Hollandalı Easyjet pilotları grev yolunda

VNV sendikası üyesi ve Amsterdam merkezli Easyjet pilotları ve kabin görevlileri, önümüzdeki haftalarda greve gideceklerini açıkladılar. İşçiler görüşmelerde emeklilik, hastalık durumunda ücretli izin, ağır iş koşullarının düzeltilmesi gibi birçok taleplerini içeren bir toplu sözleşmenin başarıyla sonuçlanması için mücadele ediyorlar. ■

15-16 Haziran
İşçi Direnişinin
46. Yılında

Yüzlerce İşçi UID-DER

UID-DER, kuruluşunun 10'uncu yılını 12 Haziran Pazartesi günü yüzlerce işçinin katıldığı coşkulu bir şölenle kutladı. UID-DER'in 10'uncu yıl şölenini, tıpkı kuruluş şenliği gibi 15-16 Haziran 1970 Büyük İşçi Direnişinin yıldönümünde gerçekleştirdik. UID-DER, 15-16 Haziran ruhuna sahip çıktığını 10'uncu yılında da ortaya koydu. "Gelenekten Geleceğe UID-DER Mücadeleyi Büyütüyor" sloganıyla gerçekleştirdiğimiz şenlikte işçi-emekçiler, sömürsüz bir dünya için mücadelenin sıcaklığını ve coşkusunu yaşadılar.

10. Yıl Şöleninde Sınıf Dayanışması Can Buldu

Şölen, UID-DER İşçi Korosunun seslendirdiği "Merhaba" şarkısıyla başladı. Bu coşkulu şarkının ardından salonda bulunan işçiler, sendika yöneticileri, işyeri temsilcileri ve işçi delegeleri, işçi sınıfının eski mücadele kışaklarından konuklar; Avcılar Belediyesindeki direnişçi işçiler, "metal fırtına"yı yükselten işçiler, emekten yana siyasi parti ve kurumlardan konuklar selamlandı. "Selam olsun dosta; selam olsun zulme boyun eğmeyenlere; selam olsun ilk ateşi yakanlara, suyun önünü açanlara; selam olsun işçi sınıfı kardeşliğine! Dünya işçi sınıfına,

üretene, mücadele edene; sınıfsız, sömürsüz bir dünya için dövüşenlere selam olsun!" denildi.

Birleşik Metal İşçileri Sendikası İstanbul 2 Nolu Şube Başkanı Yılmaz Bayram'ın, Genel-İş Sendikası Mersin Şube yönetiminin, Petrol-İş Ankara Şubesinin, DİSK/Limter-İş'in, Eğitim-Sen Mersin Şubesinin; Şişecam, Mersin Limanı, ZF Sachs, Arçelik-LG direnişçilerinin, Mersin Belediyesi taşeron işçilerinin, Harb-İş İşçilerin Birliğinin, Halkların Demokratik Partisi Gebze İlçe Örgütünün dayanışma mesajları okundu.

Şölende Fransa, İran ve Japonya gibi ülkelerden mücadeleciler işçi örgütlerinin de dayanışma mesajlarına yer verildi. Ülkelerindeki tüm baskılara rağmen mücadeleden vazgeçmeyen İranlı işçilerin, ülkelerini grevlerle sarsan Fransız işçilerin, mücadeleciler Japon demiryolu işçilerinin sıcak selamları, mücadeleciler işçilerin, sınıf dostlarının dayanışma mesajları salonda alkışlarla ve "Yaşasın Sınıf Dayanışması" sloganıyla karşılandı.

İşçi Sınıfının Bağrında Doğan İşçi Örgütü: UID-DER

Şölenin ilk bölümünde UID-DER'in işçi sınıfının bağrında doğan bir mücadele örgütü olduğu ve tarihi anla-

'in 10. Yıl Şöleninde Buluştu

tıldı. ÜİD-DER'in kuruluşunda eski kuşaktan öncülerin ve mücadeleci işçilerin rolüne değinildi. 15-16 Haziran Büyük İşçi Direnişinin yıldönümünde kurulmasının tesadüf olmadığı şu sözlerle anlatıldı: "ÜİD-DER 15-16 Haziran Büyük İşçi Direnişinin yıl dönümünde merhaba dedi, Türkiye ve dünya işçi sınıfına. Herkesin bir tarihi vardır: Kişilerin, sınıfların, örgütlerin bir tarihi vardır. 15-16 Haziran Türkiye işçi sınıfının tarihinde çok önemli bir yere sahiptir. Çünkü 15-16 Haziran 1970 Büyük İşçi Direnişi, bu topraklardaki en görkemli işçi eylemlerinden biridir. İşçilerin bir sınıf olarak ayağa kalktığı; zulme, anti-demokratik uygulamalara, haklarının ellerinden alınmasına hayır dedikleri bir gündür. ÜİD-DER, 12 Eylül faşizminin yol açtığı bir gerileme ve durgunluk döneminden sonra, işçi hareketinde inanç ve kararlılığın yeniden boy vermesidir. ÜİD-DER 1960'lardan gelen işçi sınıfı devrimcilerinin yol göstermesiyle, işçi sınıfı içindeki mücadeleci geleneğin sahiplenilmesi ve geliştirilmesidir. Başta metal olmak üzere çeşitli sektörlerden, grev ve direnişlerden bir araya gelen mücadeleci işçiler kurdular ÜİD-DER'i."

Devam eden sunumda şu sözlere yer verildi: "ÜİD-DER işçi sınıfının bağrında doğdu ve onun bağrında büyüyor. Dünya işçilerinin tek bir sınıf ve kardeş olduğuna inanan ÜİD-DER; insanın insanı sömürmediği, savaşların son bulduğu, insanların özgür ve mutlu yaşadığı sınıfsız, sömürsüz, sınırsız bir dünya için mücadele ediyor. Tüm zenginliği üreten, bu anlamda yaratan işçi sınıfıdır. Üreten işçi sınıfı, örgütlenmek ve dünyayı değiştirmek zorundadır."

Şölen videolarla ÜİD-DER'in çalışmaları, bu çalışmaların işçi sınıfına verdiği güç ve güven anlatıldı. ÜİD-

DER'in kampanyalarını, miting, grev ve direniş alanlarından görüntülerini yansıtan videolar coşkulu alkışlarla karşılandı.

ÜİD-DER Kadın Komitesinin çalışmalarının görüntüleri ve "Emekçi Kadınlar Bir Adım Öne" şarkısı emekçi kadınları heyecanlandırırken, "Direniş Türküsü" ise salonda bulunan grevci ve direnişçi işçileri coşturdu.

Şölen omuz omuza çekilen halaylarla ve "ÜİD-DER Yürüyor Mücadele Büyüyor!" sloganıyla son buldu.

"ÜİD-DER'i Tanımdan Gurur Duyduk"

ÜİD-DER 10. yıl şölenine çeşitli bölgelerden otobüslerle gelen işçiler, iki bölümden oluşan etkinliğin arasında ve bitiminde ÜİD-DER stantlarını ziyaret ettiler. Sohbet eden işçiler, şölene ve ÜİD-DER'in mücadelesine ilişkin duygu ve düşüncelerini paylaştılar.

Metal fırtınayı yükselten işçiler, işçi sınıfının tarihsel mücadelesini böyle bir şölenle bir kez daha görmekten mutlu olduklarını ve artık kendi mücadelelerini bu tarihsel akış içerisinde görüp değerlendireceklerini anlattılar. Direnişçi Avcılar Belediyesi işçileri ÜİD-DER'e kendilerini böyle bir etkinliğe davet ettiği için teşekkür ettiler.

Etkinliği değerlendiren tüm işçilerin ortak noktası şuydu: Salon baştan sona işçi sınıfının mücadelesinin gelenek ve gelecek temasını işleyecek şekilde donatılmıştı; her şey ince ince düşünülmüş, videolar, görüntüler, sunum, ezgiler, işçi sınıfının ulusal ve enternasyonalist mücadelesi sömürsüz bir dünya mücadelesine bağlanmıştı. Üreten işçi sınıfının muazzam bir güç olduğu, örgütlü ve bilinçli olduğunda neleri başarabileceği tüm izleyicilere sunulmuş oldu. ■

1991-95 Balkan Savaşı: “KARDEŞTİK, DÜŞMAN ETTİLER”

Bu hikâye, on yıllar boyunca bir arada yaşayan, kardeşleşen, birbirleriyle sorunları olmayan halkların nasıl düşman edildiğinin hikâyesidir.

Yıl 1991... Sovyetler Birliği resmen dağılmıştı ve artık “yeni bir dünya düzeni” kuruluyordu. SSCB’nin ve Doğu Bloku’nun çöküşüyle birlikte uçsuz bucaksız topraklar kapitalist pazar alanına dönüştü. ABD ve Avrupalı emperyalist-kapitalist devletler için bu yeni pazarlar, ekonomik durağanlığın aşılması bakımından bir fırsat anlamına geliyordu. Ancak kapitalistlere yeni fırsatlar sunan bu “yeni dünya” düzeninde, Balkan halklarını savaş, katliam, acı ve gözyaşı bekliyordu.

Yugoslavya’nın dağılmasıyla Hırvatistan ve Slovenya Almanya’nın nüfuz alanı altına giriyordu. Dünyanın egemen gücü olan ve bunu rakiplerine kaptırmak istemeyen ABD ise, Bosna-Hersek üzerinden sürece katılıyordu. ABD, savaşın sürmesini destekleyerek Almanya’nın etkisini kırmaya ve süreci kendi lehine değiştirmeye çalışıyordu. Rusya ve Çin ise Sırbistan’ı destekliyordu. Böylece eski Yugoslavya topraklarında sürüp giden savaş ve katliamlar, Üçüncü Emperyalist Paylaşım Savaşının da ilk perdesini açmış oluyordu.

Balkan halklarının arasına düşmanlık tohumları henüz Osmanlı egemenliği altındayken ekilmişti. Osmanlı döneminde Balkan halklarının yerleri değiştirilmiş, bir bölümü de Müslümanlaştırılmıştı. Birinci Dünya Savaşının ardından sınırlar emperyalistlerin çıkarları temelinde yeniden çizilmişti. İç içe ve kardeşçe yaşayan halkların yapay olarak bölünmesi bugüne kadar sürüp gelen sorunların önünü açmıştı. Yugoslavya 1939-1943 yılları arasında Almanya ve İtalya tarafından işgal edildi ve parçalandı. Ancak partizanlar önderliğinde faşizme karşı verilen ortak mücadele, halkları birbirine yakınlaştıracak ve savaşın sonunda Yugoslavya Federal Halk Cumhuriyeti kurulacaktı.

Ne var ki bu birlik sürdürülemedi ve 1990’larda iç savaş başladı. “Büyük Sırbistan” hayaliyle halkları zorla bir arada tutmak isteyen Sırp, Slovenya’ya ve

Hırvatistan’a saldırdılar. 1992’nin Ocak ayına geldiğinde 5 binden fazla insan ölmüş, 14 bin insan kaybolmuş, 18 bin insan yaralanmış yahut sakat kalmıştı. Hırvatistan ve Slovenya’yı bağımsızlıklarını ilan etmeleri için kıskırtan Almanya ve diğer emperyalist güçler savaşı seyrediyorlardı.

1992’de Bosna-Hersek’in bağımsızlığını ilan etmesinin ardından, burada yaşayan Sırp, Hırvatlar ve Boşnaklar kendilerini üç buçuk yıl sürecek bir iç savaşın içinde buldular. O güne kadar bir arada yaşayan halklar, karşılıklı olarak birbirlerini katlettiler. Sırp ve Boşnak, her iki taraftan 20 ila 50 bin civarında kadın sistemli olarak tecavüze uğradı. 200 bine yakın insan toplama kamplarında ve çatışmalarda hayatını kaybetti. 2 milyon kişi evlerini terk etmek zorunda kaldı. Sanayinin ve şehirlerin %65’i tamamen tahrip edildi. Şimdiye kadar 500’den fazla toplu mezar ortaya çıktı. Sadece Srebrenitsa şehrinde 1995 Temmuzunda Sırp egemenler, iki hafta içinde 8 bine yakın Boşnak’ı katlettiler.

Büyük bir katliam yaşandıktan sonra, sıra haritaların çizilmesine ve paylaşımın tamamlanmasına geldi. ABD, BM üzerinden müdahalede bulundu ve Kasım 1995’te Dayton Anlaşması imzalandı. Bu anlaşmayla Bosna-Hersek üç ayrı cumhuriyete bölünüyor ve bağımsızlığı tanıyordu.

Ancak Balkan halkları ve özellikle Boşnakların yaşadığı acı ve travma devam ediyor. “Savaştan önce aramızda hiçbir fark yoktu. Dini bayramlarımızı birlikte kutlardık. Sırp, Müslüman Boşnakların evlendiği birçok aile var” diyen savaşın canlı tanığı insanlar, hâlâ katliam noktasına nasıl getirildiklerine anlam veremiyorlar. Ne yazık ki Balkanlarda emperyalist güçler eliyle ortaya konan kanlı oyun şimdi de Ortadoğu’da sergileniyor. Elbette bu cehennemden bir çıkış var. Emperyalist savaşı durdurmanın, halklar arasında kalıcı bir barışın ve kardeşliğin sağlanması için tüm bölge işçilerinin birleşmesi gerekiyor. İşçiler birleşmeli ve insanlığı acılara boğan kapitalist kâr düzenini yıkmalıdır. ■

Birbirimizle Uğraşmayı Bırakalım!

■ Kıraç'tan bir grup kadın işçi

Bizler sağlık malzemesi üreten bir fabrikada üç vardiya halinde çalışıyoruz. Sağlık malzemesi ürettiğimiz için hijyen çok önemli. Bizler de ona göre hijyen gerektiren ne varsa kurallara uyuyoruz. Biz uymasına uyuyoruz ama nedense işçilerin sağlığı hiç önemli değil. Örneği üretim “temiz odalarda” yapılıyor ama su sebilleri o odaların dışında duruyor. Kimi odanın çok uzağında olduğu için gidip gelmek 5 dakikayı buluyor. Bir de sayı muhabbetimiz var. Sayı bizim orada olmazsa olmazımız. Sayı yüzünden birbirimize düşüyoruz. Birçoğumuz sayı yüzünden su içmeye gidemiyor, yakında böbrek hastası olacağız. Hepimiz üretimde belli bir sayıyı tutturmak zorundayız.

Bizim fabrikamızın temizlik ekibi taşeron olarak çalışıyor. Geçenlerde önümüze temizlik şirketi imzalı ve üzerinde “temizlik saati içinde tuvaletlere ve su içmeye gitmek yasaktır” diye bir kâğıt getirdiler. İşbaşından iki saat sonra tuvaletlere gidilebiliyor. O saatler içinde temizlikçiler tuvaletleri temizliyor. Tuvalete gitmemiz için çok acil olması gerekiyor. Bazı odalarda panoya asılan kâğıtta “tuvalet saatiyle su içme saati aynıdır” yazıyor, bunun dışında da çok susaman lazım ki ikinciye gidesin. **Tuvaletlere izin alarak gidiyoruz.** Suyu izin alarak gidiyoruz. Ancak izin almaya gittiğimizde de şefler ya da vardiya sorumluları izin vermiyor.

İnsan kaynaklarına gidildi, ne hikmetse insan kaynakları “haberimiz yok” dedi. Oysa fabrikada her olup bitenden insan kaynaklarının ve müdürlerin, herkesin haberi oluyor. Bizim fabrikada yönetimdekilerin birçoğu kadın, kadın oldukları için de üretimde çalışan kadınlara tepeden bakmayı iyi biliyorlar. Yani kadın kadına zulüm ediyor, hem de konumunu kullanıyor. Neymiş su içme bahanesiyle kadınlar sohbet ediyorlarmış, tuvaletlerde çene yapıyorlarmış vb. Bu mışlar-mişler hiç bitmiyor. Hâlbuki sayı tutturacağız diye insanlar nefes alacak vakti bulamıyorlar.

İnsan örgütlü ve bilinçli olmadığında, hakkı olanı savunmak yerine özürücü konuşmalar yapar. Örneğin kimi kadın arkadaşlar, “ben tuvalete gitmiyorum”, kimisi “ben su içmiyorum” dedi, gelen baskı üzerine. Biz de sorduk: “Tuvaletlere gitmeyip de altınıza mı yapıyorsunuz?” Yakında gelip “altınızı bezleyin” deseler ne diyeceksiniz? Böyle giderse bu işin sonu oraya varacak. Bizlere dayatılan ve insani olmayan bu kurallara karşı durmazsak yakında o da olur.

İnsan kaynaklarına gidildikten birkaç gün sonra panolardaki yazılar kaldırıldı. Su içmek serbest oldu. **Demek ki bizler kendi sorunlarımıza duyarlı olduğumuzda keyfi kuralları kaldırabiliyormuşuz.** Bizim fabrikada şefler var, şeflerin yardımcıları var, bir de vardiya sorumluları var. Hepsinin bir de yalakaları var. Yalakalık yaparak kendilerini sağlama almaya çalışıyorlar. Yalakalık yaparak ilerde müdürlüğe yükseliriz diye hayal kuruyorlar. Boşuna çırpınıyorsunuz, olup olacağınız en fazla şefliktir, ötesi de yoktur. Yalakalık yapmak kimseye bir şey katmaz, insanlığından çıkıyorsunuz, patron yanlısı olmak da bizlere bir şey sağlamaz. **Biz olmasak, üretmesek patronlar ve onların yöneticileri ne yapabilir?** Bizlere suyu bile yasaklayanlar gelsin sadece bir gün, gece vardiyasında bizimle çalışsın, tuvalete, su içmeye izin alarak gitsin ya da şef gitmesine izin vermesin, sayı çıkarmaya çalışsın, çıkaramadığı zaman şeften azar işitsin. Bazı odalarımızda sıcaktan durulmuyor, bu odalarda sabaha kadar çalışsınlar bakalım. İki saat dayanırlarsa “helal olsun” deriz. Birlik olmadığımız sürece hep keyfi kurallara

uymak zorunda kalacağız. Birbirimizle uğraşmayı bir kenara bırakalım. Bizler kadın işçileriz, vardiyalı çalışmak kolay değil, hele gece vardiyalarında çoluk çocuğumuzu sağa sola bırakıp işe geliyoruz. Ev işleri, çocuklarımızın sorumluluğu, kocalarımızın ev işlerine yardım etmeyişi bizleri yıpratıyor. Bu yetmezmiş gibi de fabrikada yapılan baskılar bizi iyice bunaltıyor. *Kadınlara olarak birbirimize gerçekten arkadaşlık edelim, dayanışma içinde birbirimize güvenelim, sahip çıkalım.* ■

Yürüyoruz, Büyüyoruz; Zincirleri Kıra Kıra!

■ Ankara'dan bir işçi

Bir dünya var içinde yaşadığımız. Bu dünyanın bin bir türlü hali var. O kadar çok olay var ki, anlamak bir hayli zor; açlık, savaşlar, yoksulluk, tecavüz, cinayet, zulüm...

Bir tarafta zenginler var, yedikleri önlerinde, yemedikleri arkalarında; diğer tarafta yoksullar... Mülteci oldukları ülkelerde avuç açanlar var; bir dam, bir lokma ekmek için.

Bir tarafta işçiler günde 12-14 saat çalışıyor, iki-üç iş yapıyor; çocuklarını doyurabilmek, ailesini geçindirebilmek için. Diğer tarafta para saymaktan başka işi olmayanlar sefa sürüyor.

Ekmek parası için çalıştığı işinde iş cinayeti sonucu ölüyor yüzlerce işçi her ay ama oturduğu koltuk gereği görevi bu cinayetleri engellemek olanlar kılını bile kıpırdatmıyor. Ve yine de oturuyorlar o koltuklarda ve hatta ödüllendiriliyorlar pek çok kere.

Küçük çocuklar, daha gelişmemiş bedenleriyle çalışıyorlar büyüklerin bile yapmak istemediği işlerde, cansız vücutları kıyılarına vuruyor, bedenleri çirkinliklere alet oluyor.

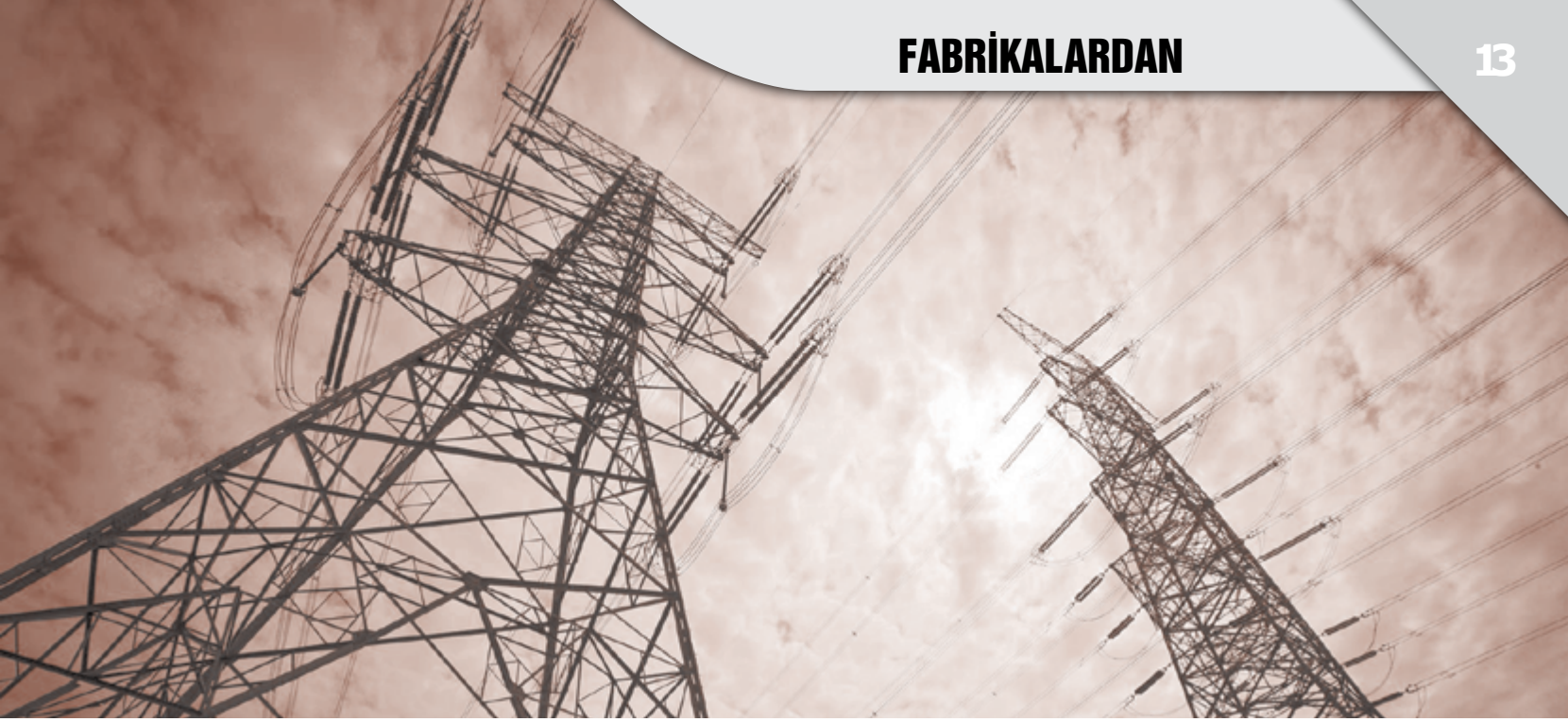
Ve dünyanın daha bin bir türlü hali var...

Biz işçiler için bunları anlamak çok zor. Günde 12-14 saat çalışırken, "ayın sonunu nasıl getireceğim?" diye her an hesap yaparken, savaştan, zulümden kaçarken bütün bunların neden olduğunu tek başına anlamak çok zor.

İşte ÜİD-DER işçilere 10 yıldır durmadan, yılmadan bu dünyanın hallerini anlatıyor, dünyanın işçiler, emekçiler için neden bu kadar zulüm dolu olduğunu açıklıyor. Bir tek anlatmakla kalmıyor. Bu dünyanın nasıl değişeceğinin yolunu da gösteriyor. Biz işçileri birleştiriyor. Gözlerimizdeki bağı çözüyor. Aramızdaki ayrımları yıkıyor.

ÜİD-DER'de işçiler kapitalizmin kollarına, zihinlerine, yüreklerine vurduğu zincirleri bir bir kırıyor. Ve ÜİD-DER sabırla yürümeye devam ediyor dünya işçi sınıfının zincirlerini parçalayacağı günler için. ■

Enerjide Soyguna Yasal Zemin

■ Aydınli'dan bir işçi

Son dönemde işçi-emekçilerin aleyhine birçok yasa Meclis'ten geçti ve geçmeye de devam ediyor. Son olarak devletin ve büyük şirketlerin zararına da ortak edildik. Elektrikte kayıp-kaçak bedellerinin tüketiciden karşılanmasını yasal hale getiren Elektrik Piyasası Kanun Teklifi Meclis'ten geçti. Üstelik yine bir "torba yasa önerisi" ile sabah 6.30'da, işçi ve emekçilerin büyük kısmının ruhu bile duymadan geçirdiler.

Yasa maddesi, bizlere ödetilecek bedel için "teknik ve teknik olmayan kayıp" şeklinde bir tanımlama yapmış. Buradaki "teknik olmayan kayıp" kullanılan kaçak elektriği ifade ediyor. Peki, "teknik kayıp" ne demek? Teknik kayıp elektrik dağıtımını ihalelerini alan devasa bütçeli şirketlerin kendilerinden kaynaklanan sorunlardan dolayı kaybolan elektriği ifade ediyor. Yani, şirketin altyapısında ya da sisteminde yaşanan bir sorundan dolayı kaybolan elektrik... Milyon dolarlık şirketlerin sistemi bozuldu, yeterince kâr edemedi diye biz para ödeyeceğiz. Faturalara gelen zamlara bile yetişemiyorken ikinci bir fatura daha çıkarıldı başımıza.

Tam ismi, "Elektrik Piyasası Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi" olan yasa kapsamında kayıp-kaçak enerjinin dışında da pek çok konuda yandaş sermayeye "yürü ya kulum" diyen nitelikte düzenlemeler var. Cumhuriyet gazetesinin haberine göre; Kurulda AKP'nin önergesi ile enerji alanındaki birçok alım Kamu İhale Yasası'nın (KİY) kapsamı dışına çıkarıldı. 'İstisnalar' maddesi genişletildi. AKP'lilerin verdikleri önerge ile Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığının, bağlı, ilgili veya ilişkili kurum veya kuruluşlarının, faaliyetleri ile ilgili enerji, yakıt, mal, hizmet, danışmanlık alımları ve büyük onarım işleri, TETAŞ tarafından tedarik amaçlı elektrik enerjisi alımları KİY kapsamında olmayacak.

Böylece ihalelerle uğraşmak zorunda kalmayacak doğrudan istedikleri sermaye gruplarına, diledikleri kadar para akıtabilecekler.

Bir başka düzenleme ise nükleer santrallerle ilgili. Nükleer santral sahalarında yapılacak yapılarda Yapı Denetimi ile İmar Yasası hükümleri uygulanmayacak. Santrallere çevre yatırımları için 2020'ye kadar süre verilecek. Bu tarihe kadar da santrallere çevre yatırımlarını yapmadıkları için ceza verilemeyecek. Üretimleri de durdurulamayacak. Bu yasa ile birlikte ağzının suyu akan burjuvazi için bir de yatırım harcamalarını da siz ödemeyin denmiş! Cumhuriyet gazetesinde yer alan haberde şöyle deniyor: "Şirketlerin, bundan önce olmayan bir şeyi yapıyor, yatırım harcamalarını faturaya yansıtmasını söylüyor. Aklınıza gelecek her türlü yatırım harcaması da faturanın altında dağıtım tarifesinin içinde yer alacak."

Böyle bir yasayı insanın akli mantığı almıyor. İşçiyi eziyorsunuz, sömürüyorsunuz da, bu kadar da olmaz demeden edemiyor insan. Ama bizlerin örgütsüzlüğü onlara, işte bu kadar bariz saldırılar yapma cesareti veriyor. Kriz çıkarırlar, bedelini bize ödetirler. Savaş çıkarırlar, ölüme bizi gönderirler. Kendilerinin yarattığı her pisliğe bizleri bulaştırırlar, her şeyin acısını bizden çıkarırlar. Kazandıkları onca kârların kuruşuna ortak etmezlerken, en ufak zararlarına ortak ederler bizi.

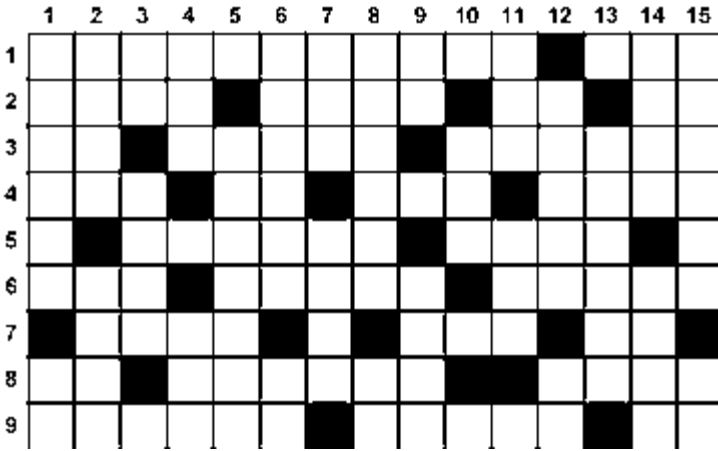
Ama asıl sorun şu: Bizler bunları kabul edecek miyiz? "Böyle saçmalık olur mu?" dediğimiz bu mantıksız düzenin yasalarına da kendisine de "yeter artık" diyecek miyiz? Eğer demezsek kazandığımız üç kuruş asgari ücretten bile kim bilir daha neler kesecek, bizleri ne sefaletlere mahkûm edecekler. Ama birleşir, beraber mücadele edersek, tüm saçmalıklara ve en büyük saçmalık olan kapitalist kâr düzenine noktayı koyabiliriz. ■

Patronlar ve hükümet Çin'e özeniyor, Türkiye'yi "Çin gibi" yapmak istiyor. Bu yüzden, durmaksızın işçilerin haklarına saldırıyorlar. Nitekim geçtiğimiz günlerde hükümet, kiralık işçiliği yasalaştırdı. Ama bununla da yetinmiyorlar. İlla "Çin gibi" olacağız! Peki, Çin'de çalışma koşulları nasıl? Orada işçilik maliyetleri Türkiye'den çok daha ucuz. İşçilerin ücretleri öylesine düşük ve iş saatleri öylesine uzun ki, Çinli işçiler aşırı çalışma ve sefalete mahkûmlar. Bu nedenle Foxconn fabrikasında onlarca işçi intihar etti. Foxconn patronlarının işçilerin intihar etmesini engellemek için yaptıkları tek şey fabrika binasına file çekmek oldu. İşçiler, "güneşi görmek istiyoruz" diyerek mücadeleye atıldılar ve çalışma koşullarını değiştirdiler. İşçi Dayanışması'nda Foxconn fabrikasında üç buçuk yıl çalışan ve gittiği diğer fabrikalarda da aynı koşullarla karşılaştığı için intihar eden Çinli işçi Xu Linzi'nin şiirini yayınlıyoruz. Acıları bir olan işçi sınıfının mücadelesi de bir olsun diye...

Uykuya Dalıyorum Ayakta Dururken

Gözlerimin önündeki kâğıt sararıp soluyor
Çelik bir kalemle ona tekinsiz bir siyahı kazıyorum
İşleyen sözcüklerle dolduruyorum
Atölye, montaj hattı, makine, çalışma kartı, fazla mesai, ücretler...
Beni uysal olmam için eğittiler
Bilmiyorum nasıl haykırılacağına veya isyan edileceğini
Nasıl şikâyet veya muhalefet edileceğini
Biliyorum yalnızca sessizce tükenmenin acısını çekmeyi
Buraya ilk geldiğimde
Yalnızca şu gri ödeme çıktısını bekledim her ayın onunda
Bana gecikmiş bir teselli versin diye
Bunun için eklemelerime, bunun için sözcüklerime eziyet edip durdum
İşi asmayı reddettim, hastalık iznini reddettim, özel ihtiyaçlar iznini reddettim
Geç kalmayı reddettim, erken çıkmayı reddettim
Montaj hattının başında demirdenmiş gibi dikiliyorum, ellerim sanki uçuyor,
Kaç gün boyunca, kaç gece boyunca,
Ayaktayken -tıpkı böyle- uykuya dalıp gittim?

İŞÇİNİN BULMACASI

Soldan Sağa

1. İrkçılığa ve emperyalist savaşlara karşı dik duruşuyla bilinen, geçtiğimiz günlerde hayatını kaybeden boksör. Kuruyarak veya çürüyerek içi boşalmış olan.
2. Kararlılık. Fiyat, paha. Lantan elementinin simgesi. Lorentiyum elementinin simgesi.
3. Güney Afrika Cumhuriyeti'nin plakası. Yoğurttan yapılan içecek. Ayakkabı çekeceği.
4. Lisans Yerleştirme Sınavı. Bir binek hayvanı. Macaristan'da bir nehir. Meydan, saha.
5. İyi yerleşmemiş, yerini bulmamış olan. Doğu Karadeniz bölgesine özgü yelkenli bir tür kıyı teknesi.
6. Baş, kumandan, amir. Yeryüzü parçası, toprak. Girit Adası'nda bir kent.

7. Bir erkek adı. Mavi. Bir seslenme sözü.
8. Yayla atılır. Dalkavuk, yaltakçı. Parça, kısım.
9. İşçilerin haklarını gasp eden, sendikaları, partileri baskı altına alan, her türlü muhalefeti yok eden, tüm iktidar iplerinin tek kişide toplandığı olağanüstü yönetim biçimi. Katı halden sıvı hale geçme. Bir işte başta gelen kimse.

Yukardan Aşağıya

1. Zulüm görmüş. Sıkıntı, bezginlik belirten söz.
2. Feza. Amerika kıtasının yerli halklarından biri.
3. Evet, doğru, buyur. Sebze ve meyvelerin yetiştirildiği ve hava şartlarına karşı korunduğu cam ve naylonla kaplı yer.
4. Fakat. Kötü olmayan.
5. Haşarı.
6. İstanbul'da bir semt. Lümenin simgesi.
7. Davranış, tavır. Kaygı, endişe.
8. Yakıksız ve saygısızca davranan. Bir harfin okunuşu.
9. Utanma duygusu. Bayındırlık.
10. Temel ile zemin arasındaki yükseklik.
11. Bir bağlaç. Cömert.
12. İri taneli bezelye. Bir harfin okunuşu.
13. Antalya'nın bir ilçesi.
14. Balık avlama aracı. Vücutta oluşan kesik.
15. Avrupa'da hükümetin çıkarmak istediği iş yasasına karşı haftalardır grevlerin gerçekleştiği ülke. Notada durak işareti.

İşçilerin Sordukları/47

Dünya işçi sınıfı, verdiği mücadelelerle uzun yıllar boyunca çalışıp yıpranan, yaşlanan işçilerin yaşamını sürdürebilmesi için emeklilik hakkını kazanmış ve yasalara geçirmiştir. Ama patronlar, işçilerin ömürlerinin son günlerini çalışmadan ve aç kalmadan geçirmesi anlamına gelen emekliliği ortadan kaldırmak istiyorlar. Bu kazanıma sahip çıkmadığımız için emeklilik yaşı yıldan yıla yükseltiliyor, prim gün sayısı arttırılıyor, emekli maaşları düşürülüyor. İşçiler için emekli olmak son derece zorlaştırılıyor. Ancak bu arada, yıllarca işçilerden kesilerek oluşturulan sosyal güvenlik fonunda muazzam paralar birikiyor. Patronlar, bu fonda biriken paraları yağmalamak için her yola başvuruyorlar. Hükümet ise bu yolu açmak için onlara yardımcı oluyor. Bireysel Emeklilik Sistemi (BES) de bu yollardan biridir. Amaç BES sayesinde bir başka büyük fon oluşturmak ve bu fondan patronlara sermaye aktarmaktır.

BES nasıl işleyecek?

2001 yılından bu yana uygulanan bireysel emeklilik sistemine şimdiye kadar banka ve sigorta şirketleri aracılığıyla gönüllü olarak katılım sağlanıyordu. Fakat şimdi yeniden düzenlenecek olan Bireysel Emeklilik Tasarruf ve Yatırım Sistemi Kanunu'yla devlet bireysel emekliliği milyonlarca kişi için zorunlu hale getirecek. Yasaya göre şu an sigortalı olarak çalışan milyonlarca kişi otomatik olarak bireysel emeklilik sistemine dâhil edilecek. 50 kişinin üzerinde çalışanı bulunan işyerlerinde 45 yaşın altındaki her çalışandan otomatik olarak aylık 100 lira kesilecek. Düzenleme hem özel hem de kamu sektöründe çalışan işçi ve emekçileri kapsayacak. Asgari ücret alan işçiler de bu sisteme dâhil edilecek. 10 yıl prim ödeyen ve 56 yaşını dolduranlar sistemden emekli olabilecek. Ancak bu emeklilik sanıldığı gibi ölene dek emeklilik değil, ödenen

prime göre yılı ve maaşı değişen bir emeklilik olacak.

Bireysel Emeklilik Sistemiyle ne yapılmak isteniyor?

Anayasaya göre devlet her kişiye sosyal güvenlik hizmeti sağlamakla yükümlü. Zaten halihazırdaki sosyal güvenlik sistemi için (SGK) işçilerin maaşlarından kesinti yapılıyor. Devlet sağlık sistemi gibi emeklilik sistemini de bir yük olarak görüyor ve bundan tamamen kurtulmak istiyor. Bireysel emeklilik sistemiyle emeklilik sistemi özelleştirilmek isteniyor. Bu nedenle devlet 2013 yılından bu yana bireysel emekliliği teşvik etmek için %25 katkı sağlıyor. Çalışanın maaşının %15'ini bireysel emeklilik şirketine yatıran patronlara bu rakamı vergi matrahından düşme imkânı sağlıyor.

Patronlar bireysel emeklilik sistemiyle kendilerine sermaye olarak gerekli parayı sağlamayı amaçlamaktadırlar. Sözde tasarruf olsun diye toplanan ve bireysel emeklilik fonunda biriken para, patronlar tarafından işçi emekli oluncaya kadar kullanılacak. Özellikle banka ve sigortacılık alanında faaliyet gösteren büyük şirketler muazzam kazanç, kâr sağlayacak. Hükümet bu sistemle ekonomide 100 milyar lira ek tasarruf yaratılacağını iddia ediyor. Türkiye'nin ekonomisinin büyümesi ve yatırımların yapılabilmesi için bu sistemin zorunlu hale gelmesi gerektiğini söylüyor. Hükümetin açıklamaları bu sistemin kimin için gerekli olduğunu da gösteriyor. Patronlar sistemde birikecek olan paralarla sermayelerine sermaye katacaklar.

Asgari ücrete ya da onun biraz üzerinde bir ücrete çalışan ve yoksulluk koşullarında yaşayan işçiler, BES'le birlikte daha da yolunacak ve yoksullaşacaklar. Bu nedenle, işçilerin talebi çalışma koşullarının düzeltilmesi, emeklilik yaşı ve prim gün sayısının düşürülmesi, emekli maaşlarının arttırılması olmalıdır! ■

Güvensizlik Canavarının Beli Nasıl Kırılır?

Bir işte başarılı olan insanların temel özelliği, yaptıkları işe ve kendilerine olan güvenleridir. Bir insanın, bir grubun, bir işçi örgütünün ya da bir toplumun kendisine güvenmesi çok önemlidir. Güven, beraberinde kararlılığı ve ileriye doğru sabırla yürüyüşü getirir. Böylece moral bozukluğu dağılır ve engeller aşılmaya başlanır. Demek ki, güvenin olmadığı yerde moral bozukluğu, psikolojik sorunlar, bıkkınlık, ne yapacağını bilememe egemen olur. Acı ama gerçek, bugün işçiler arasında büyük bir güvensizlik var. Tam da bundan dolayı geniş işçi kitleleri arasında birlik kurulamıyor, örgütlülük sağlanamıyor. Güvensizlik işçileri patronlar karşısında yapayalnız bırakıyor. Patronlar ise, bu durum devam etsin diye türlü oyunlara başvuruyorlar.

Bilinçli işçiler, işyerlerinde, “gelin patronlara karşı birleşelim” dediğinde genellikle işçilerin verdiği cevap şudur: “Bu fabrikadan bir şey olmaz”, “bu işyerindekilerden bir şey olmaz”, “ben kimseye güvenmiyorum”, “bu işçilerle mi birlik olacağız?” Güvensizlik bu şekilde kendini dışa vurur. Bunu söyleyen yalnızca bir işçi değildir, işçilerin geneli böyle konuşmayı adeta alışkanlık edinmiştir. İşin garibi, aileleriyle geçirdikleri zamandan daha çoğunu işçiler işyerinde birlikte geçiriyorlar. Saatlerce, günlerce, aylarca ve yıllarca yan yana çalışsan, ekmeklerini, acılarını ve sevinçlerini paylaşsan, arkadaş olan, birbirleriyle evlenen insanlar nasıl olur da birbirlerine güvenmezler?

Güvensizlikten söz eden ve yanı başında çalışan arkadaşlarına güvenmediğini söyleyen her işçi, aslında öncelikle kendisine güvenmiyordur. İnsanların kendilerine açık olması, eksikleriyle ve zaaflarıyla yüzleşmeleri hiç kolay değildir. En rahat yol başkalarının eksiklerini bulmakla yetinmektir. Kendine güvenmeyen bir işçi, yanı başında çalıştığı arkadaşlarını güvensiz ilan ederek işin içinden çıkmaya ve kendine olan güvensizliği gizlemeye çalışır. Böyle yaparak kendisini de kandırmış olur.

Peki, **bir işçinin kendisine güvenmemesinin nedeni nedir?** Öncelikle güvensizliğin kaynağında toplumsal güvensizlik vardır. Toplumun ya da işçi sınıfının örgütsüz olması güvensizliği beslemektedir. Toplumda ve işçiler arasında güvensizliğin hâkim olması için, 12 Eylül 1980 darbesiyle kurulan faşist rejim elinden geleni yapmıştır. İşçi sınıfının kazanılmış haklarına el konulmuş, işçilerin örgütlenmesinin önüne engeller dikilmiş, grev yapmak neredeyse imkânsız hale getirilmiş, toplum korkutularak sindirilmiştir. Şimdilerde de aynı şekilde toplum bizzat devlet eliyle, tepeden korkutulup sindiriliyor. Toplum kes-

Toplumun ya da işçi sınıfının örgütsüz olması güvensizliği beslemektedir. Toplumda ve işçiler arasında güvensizliğin hâkim olması için, 12 Eylül 1980 darbesiyle kurulan faşist rejim elinden geleni yapmıştır. İşçi sınıfının kazanılmış haklarına el konulmuş, işçilerin örgütlenmesinin önüne engeller dikilmiş, grev yapmak neredeyse imkânsız hale getirilmiş, toplum korkutularak sindirilmiştir.

kin bir şekilde **yapay kamplara** bölünürken, işçi-emekçilerin bilinci, **körüklenen korkularla** ve **kışkırtılan milliyetçilikle** felç ediliyor. İşte tüm bunlardan dolayı güvensizlik canavarının beli kırılmıyor.

Bir örnek verelim: Bir deney sonucu bir balınayı camdan bir kafese kapatıp denize bırakmışlar. Balina kafesten çıkmak için çabalarken kafesin dört bir yanına çarpıp durmuş. Her çarpma anında balınaya elektriksel şok verilmiş. Balina yediği şokların etkisiyle kafesin camlarına bir daha dokunmaz olmuş. Bu noktada şokları kesip kafesin bir kapısını açmışlar. Fakat balina açık kapıya rağmen yüzüp kafesten çıkmamış. Böylece kafesin dışına çıkamayacağı şiddet uygulanarak benimsetilmiş ve güvensizleşen ve canı yanan balina bir daha kafesten çıkmaya kalkışmamış. İyi ama balina bir hayvan, düşünemez ve insanlar gibi örgütlenemez. İnsan düşünen bir varlık, **örgütlenerek ve olumlu deneyler yaşayarak güvensizliği aşabilir**. Demek ki, umutsuz olmaya gerek yok!

Uzun yıllar sessiz kalan, baskıya ve zulme boyun eğen toplumlar hiç beklenmeyen bir anda ayağa kalkarlar. Bunun bir sihi yok, neticede son damla bardağı taşıır. **Güvensizliği aşmanın tek yolu birlik olmaktan geçmektedir**. Birlik ve bilinçli olan işçinin kendisine güveni gelir, işçi arkadaşlarına ve sınıfına güvenir, patronların karşısına gururla dikilir ve hakkını arar. Demek ki, güvensizlik örgütlenerek aşılır! ■